

Senatsverwaltung
für Arbeit, Soziales, Gleichstellung, Integration,
Vielfalt und Antidiskriminierung

BERLIN

Polnisch

§

**LADG
BERLIN**

Krajowa ustawa
o przeciwdziałaniu
dyskryminacji
(LADG)
10 pytań i
odpowiedzi

1. JAKIE SĄ CELE LADG ?

LADG służy ochronie przed dyskryminacją w ramach działań publicznych kraju związkowego Berlin oraz tworzeniu i wspieraniu kultury szacunku dla różnorodności (Diversity).

2. PRZED JAKIEGO RODZAJU DYSKRYMINACJĄ CHRONI LADG ?

Ustawa LADG chroni przed dyskryminacją z powodu:

- płci,
- pochodzenia etnicznego,
- antysemickiej i rasistowskiej stygmatyzacji,
- języka,
- religii i światopoglądu,
- niepełnosprawności,
- przewlekłej choroby,
- wieku,
- tożsamości seksualnej i płciowej oraz
- statusu społecznego.

3. GDZIE OBOWIĄZUJE USTAWA LADG ?

Ustawa LADG obejmuje całą administrację publiczną i wszystkie organy publiczne kraju związkowego Berlin.

Należą do nich na przykład:

- berlińska administracja senacka i okręgowa (np. szkoły, policja, urzędy spraw obywatelskich);
- podmioty publicznoprawne podlegające bezpośrednio administracji kraju związkowego (np. szkoły wyższe, uniwersytety), instytucje i fundacje.

4. GDZIE NIE OBOWIĄDUJE USTAWA LADG?

Ustawa LADG nie obowiązuje w zakresie dyskryminowania przez przełożonych, współpracowników/współpracowniczki i osoby trzecie w ramach stosunku pracy. Ponadto nie jest stosowana w przypadku czynności prawa prywatnego. Tutaj obowiązuje ogólna ustawa o równym traktowaniu (AGG). Oprócz tego ustawa LADG nie jest stosowana bezpośrednio do wspólnych instytucji federacji i krajów związkowych (Jobcenter w Berlinie) oraz urzędów federalnych.

5. CZYM JEST DISKRYMINACJA?

Ustawa rozróżnia kilka form dyskryminacji: **Bezpośrednia dyskryminacja** ma miejsce, jeśli osoba

- w porównywalnej sytuacji
- ze względu na któryś z wymienionych w ustawie LADG powodów dyskryminacji
- doświadcza mniej korzystnego traktowania niż inna osoba
- i traktowanie to nie jest uzasadnione.

Przykład: Następuje odmowa przyjęcia wniosku z powodu braku znajomości języka u osoby składającej wniosek.

Pośrednia dyskryminacja ma miejsce, jeśli

- pozornie neutralne przepisy, kryteria lub postępowanie
- szczególnie dyskryminują określoną grupę osób na podstawie wymienionych w ustawie LADG powodów dyskryminacji,
- bez zachowania współmierności.

Przykład: W Urzędzie Spraw Obywatelskich zasadniczo odmawia się wstępu ze zwierzętami. Ten neutralny przepis w szczególny sposób krzywdzi osoby z wadą wzroku, które zdane są na swojego psa asystującego.

Prześladowanie ma miejsce, jeśli

- czyjeś zachowanie ma na celu lub powoduje naruszenie godności innego człowieka oraz
- naruszenie to wiąże się przynajmniej z jednym z powodów dyskryminacji wymienionych w ustawie LAGD..

Przykład: W obecności wnioskodawczyni pracownicy służby publicznej opowiadają dowcipy dyskryminujące kobiety.

Molestowanie seksualne oraz polecenie dyskryminacji są w ustawie LADG tożsame z dyskryminacją.

6. CZYM JEST UZASADNIONE NIERÓWNE TRAKTOWANIE?

Nie każde odmienne traktowanie stanowi dyskryminację. Nierówne traktowanie jest uzasadnione, jeśli wynika z **wystarczająco obiektywnego powodu**.

Taki stanowią również **środki mające na celu zrekompensowanie istniejących niedogodności** osobom w niekorzystnej sytuacji strukturalnej (tzw. środki pozytywne).

7. JAKIE PRAWA PRZYSŁUGUJĄ MI W STOSUNKU DO ADMINISTRACJI?

Ustawa LADG zapewnia kompleksową ochronę przed dyskryminacją wskutek działań publiczno-prawnych kraju związkowego. W przypadku nieuzasadnionego nierównego traktowania obywatele/obywatelki mają prawo do **odszkodowania i rekompensaty**. Dla sądowego dochodzenia roszczeń obowiązuje **okres jednego roku**.

Ważne jest, aby nie dopuścić do upływu terminu **innych środków prawnych** (np. wniesienie sprzeciwu w ciągu miesiąca).

8. W JAKI SPOSÓB BIURO RZECZNIKA MOŻE POMÓC MI W SKORZYSTANIU Z MOICH PRAW?

Biuro Rzecznika (Ombudstelle) zapewnia **bezpłatne** wsparcie i doradztwo zwracającym się do niego osobom **w zakresie egzekwowania ich praw**.

W ramach swojej działalności na Państwa życzenie może dążyć do polubownego rozstrzygnięcia sprawy. W każdym czasie ma ono prawo do powoływania rzeczoznawców, uzyskiwania ekspertyzy, przekazywania skarg innym organom i wyrażania zaleceń dotyczących działań.

Placówki publiczne mają obowiązek wspierania Biura Rzecznika w wykonywaniu jego zadań, a w szczególności udzielania wymaganych informacji oraz wydawania opinii we wskazanej sprawie.

9. LEPSZA OCHRONA PRAWNA - CO TO OZNACZA DLA MNIEMIE?

Jeśli byli Państwo dyskryminowani z jednego z wymienionych w ustawie LADG powodów w ramach działań publicznoprawnych, mogą Państwo przenieść pełnomocnictwo procesowe na uznane **stowarzyszenie do spraw przeciwdziałania dyskryminacji**. Będzie ono dochodziło Państwa praw przed sądem w ramach **pozwu stowarzyszenia w indywidualnej sprawie** i może skutecznie działać w Państwa interesie.

10. JAK ZACHOWAĆ SIĘ W RAZIE DOŚWIADCZENIA DYSKRYMINACJI?

Proszę spróbować opisać zajście w protokole pamięciowym:

- Kiedy i gdzie miała miejsce krzywdząca sytuacja?
- Jak do tego doszło? Co dokładnie się wydarzyło?
- Dlaczego czuli się Państwo skrzywdzeni?
- Kto brał udział w zajściu?
- Jacy świadkowie byli przy tym obecni?

W celu dalszego postępowania zalecamy skontaktowanie się z Biurem Rzecznika (Ombudstelle). Tam zostaną omówione z Państwem wszystkie dostępne możliwości działań (od pisemnej skargi po podjęcie kroków prawnych).

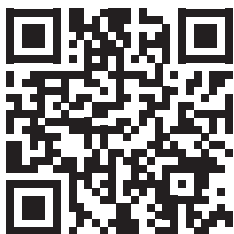
Kontakt:

beschwerde@ladg-os.berlin.de

CZY MAJĄ PAŃSTWO INNE PYTANIA DOTYCZĄCE USTAWY LADG LUB OGÓLNEJ OCHRONY PRZED DYSKRYMINACJĄ?

Proszę odwiedzić strony informacyjne Krajowej Agencji ds. Równego Traktowania i Zwalczania Dyskryminacji: www.berlin.de/sen/lads/

Tam znajdą Państwo również tekst ustawy LADG w pełnym brzmieniu.

Wskazówka: Niniejsza ulotka zawiera ogólny przegląd treści ustawy, która weszła w życie dnia 21 czerwca 2020 roku.

Wyjaśnienia i przykłady nie stanowią kompletnych informacji i nie mogą zastąpić porady koniecznej w konkretnym przypadku.

Senatsverwaltung
für Arbeit, Soziales, Gleichstellung, Integration,
Vielfalt und Antidiskriminierung

BERLIN

INFORMACJA PRAWNA

Senatsverwaltung für Arbeit,
Soziales, Gleichstellung,
Integration, Vielfalt und
Antidiskriminierung
(Departament Senatu ds. Pracy,
Spraw Społecznych, Równości,
Integracji, Różnorodności i
Przeciwdziałania Dyskryminacji)

Presse und Öffentlichkeitsarbeit
(Prasa i Relacje Publiczne)
Oranienstraße 106, 10969
Berlin
Tel (030) 9028-0
www.berlin.de/sen/asmgiva
asmgiva@sen.berlin.de
asmgiva.berlin.de

©SenASGIVA stan na: 10/2025

Aktualizacja i realizacja tech-
niczna dokumentu o zreduko-
wanych barierach: flmh – Labor
für Politik und Kommunikation

LANDESSTELLE
FÜR GLEICHBEHANDLUNG -
GEGEN DISKRIMINIERUNG

Ombudsstelle